

แนวทางการพัฒนาโครงการปริญญาโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม ภาคพิเศษ

The Developmental Approach of Master of Science Program in Forest Resource and Environmental Administration, Special Program

ธัญญาลักษณ์ งามจริยางกูร / Tanyaluk Ngamchariyangkul

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: ffortln1987@gmail.com

มนฤตย์พล อุรบุญนวลชาติ / Manitpol Urabunnualchat

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: fsocmn@ku.ac.th

เกวลิน ศิลพิพัฒน์ / Kevalin Silphiphat

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: fsockls@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารจัดการโครงการปริญญาโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ภาคพิเศษ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการฯ และเพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของนิสิตปัจจุบัน อาจารย์ผู้สอนและผู้ใช้บัณฑิต โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการสรุปผลและข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นิสิตปัจจุบัน จำนวน 83 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 30 คน รวมจำนวน 123 คน จากประชากรทั้งหมด 159 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) การประเมินด้านบริบท นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านบริบทในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก ในส่วนของอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นต่อโครงการในด้านบริบททั้งในส่วนของวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร ส่วนใหญ่เห็นด้วย 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก 3) การประเมินด้านกระบวนการ นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านกระบวนการในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก 4) การประเมินด้านผลผลิต นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านผลผลิตในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก ในส่วนของผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านผลผลิตในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก แนวทางการพัฒนาโครงการฯ 1) ด้านบริบท กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตและสังคม ปรับลดจำนวนหน่วยกิต หมดวิชาบังคับ และเพิ่มจำนวนหน่วยกิตหมดวิชาเลือก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น กำหนดจำนวนผู้ที่เข้ารับการศึกษให้เหมาะสม ปรับเทคนิคการเรียนการสอนให้หลากหลายและสอดคล้องเนื้อหาในแต่ละรายวิชา เน้นการดูแลความสะอาดและความทันสมัยของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน 3) ด้านกระบวนการ เพิ่มเติมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อฝึกประสบการณ์ ทั้ง

ฝึกปฏิบัติ และฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน จัดเวลาในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ให้นักศึกษาสามารถเข้าพบและขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้สอนได้ หากมีกรณีต้องปรับเพิ่มคะแนนให้นักศึกษาบางส่วนจะต้องปรับเพิ่มให้นักศึกษาทุกคนด้วย 4) ด้านผลผลิต กำหนดโครงสร้างเนื้อหาวิชา และเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน ทักษะ ภาวะผู้นำ การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น ให้เหมาะสมกับความต้องการของนิสิตและผู้ใช้บัณฑิต

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, หลักสูตร, โครงการปริญญาโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ภาคพิเศษ

Abstract

This research objective is to study the developmental approach of Master of Science program in forest resource and environmental administration based on the opinion of current MS (Forest Resource Administration) students, lecturers, and employers. The objectives of this study were to explore context, input, process, and output. The quantitative and qualitative were analysis by of 123 people: 83 students, 10 lecturers, and 30 employers sampling. The research tool was set with questionnaires. It has been found that there are four factors, all the factors can relatively explain that 1) the majority of students agreed on context, whereas, the lecturers were toward on context especially on program objectives, curriculum, and processing of selecting in terms of objectives into operational objectives and entering relevance to the objectives 2) The output was ranked at high level by students 3) The students were agreed to the output as high level and 4) the overall outputs were ranked at high level by students. The finding from this research can be useful to MS (Forest Resource Administration) in the future. The development of the Project 1) Context objectives to meet the needs of students and society. Reduction Credits Compulsory and increase the number of elective credits 2) Input. Determine the number of people who will be educated accordingly. Adapting teaching techniques and a consistent focus on the availability of content in each subject. And modernization of equipment used in teaching. 3) Process Additional extra-curricular activities to experience. And practice, practice and practice to practice 4) the yield structured content. And technical knowledge to the students. Leadership skills to toe the others. To suit the needs of students and graduates.

Keywords: Developmental Approach, Program, Master of Science Program in Forest Resource and Environmental Administration, Special Program

บทนำ

คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นองค์กรเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ที่ผลิตบุคลากรในด้านวิชาการป่าไม้ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและเห็นถึงข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการศึกษาภาคปกติ อันเนื่องจากการกิจประจำ จึงได้ดำเนินการพัฒนาและเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาโทโครงการพิเศษ (ภาคพิเศษ) ขึ้น ในปีการศึกษา 2540 ภายใต้ชื่อหลักสูตรการจัดการป่าไม้ และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรจำนวน 3 ครั้ง โดยในปีการศึกษา 2542 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร และเปลี่ยนชื่อเป็นหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้) ต่อมาในปีการศึกษา 2550 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร และเปลี่ยนชื่อสาขาวิชาขึ้นใหม่ เป็นหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม) ภายใต้ภาควิชาโครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ล่าสุดในปีการศึกษา 2556 ได้ปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งแต่ยังคงชื่อหลักสูตรเดิม และมีการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ที่ผ่านมาถึงแม้ว่าจะมีการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวมาแล้วถึง 3 ครั้ง แต่เนื่องด้วยสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับในการผลิตบุคลากรจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ตรงตามความต้องการของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยเพื่อประเมินการบริหารจัดการโครงการปริญญโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ภาคพิเศษ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต พร้อมทั้งรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาโครงการ และนำมาใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจสำหรับการพัฒนาโครงการให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการบริหารจัดการโครงการปริญญโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ภาคพิเศษ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นวิธีการในการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เป็นเครื่องมือ รวมทั้งศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการปริญญโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ภาคพิเศษ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาโครงการปริญญโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ จากกลุ่มตัวอย่าง นิสิตปัจจุบัน จำนวน 83 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 30 คน รวมจำนวน 123 คน จากประชากร จำนวน 159 คน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ ซึ่งปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context) นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านบริบทในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.01 ซึ่งมีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.05 สำหรับโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.97
2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.16 มีความคิดเห็นต่อกระบวนการคัดเลือกนิสิต ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.18 ในส่วนของคุณลักษณะอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.19 สำหรับทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.10
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process) นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านกระบวนการในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.07 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.03 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของอาจารย์ผู้สอน ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.10 สำหรับการวัดผลและประเมินผล มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.08

4. การประเมินด้านผลผลิต (Output) นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านผลผลิตในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.09 มีความคิดเห็นต่อความรู้ ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.10 ทักษะทางปัญญา ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.03 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.91 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.12 คุณธรรม จริยธรรม ระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.27 ในส่วนของผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อโครงการด้านผลผลิตในภาพรวม ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.99 โดยมีความคิดเห็นต่อ ความรู้ ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.12 ทักษะทางปัญญา ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.82 และมีทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานวิจัย หรือสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือศึกษาต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ได้ และสามารถวางแผนและดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา หรือการแก้ปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้ ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4. คุณธรรม จริยธรรม ระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.25

ข้อวิจารณ์

ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ผลการศึกษา ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จำนวน 159 คน แต่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จริงจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 123 คน แบ่งเป็น นิสิตปัจจุบัน จำนวน 83 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 30 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 10 คน สาเหตุคาดว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นนิสิตปัจจุบัน รุ่น 17 ได้เรียนจบภาคการเรียนการสอนแล้ว และอยู่ในระหว่างทำงานวิจัย จึงทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลต้องใช้รูปแบบการส่งแบบสอบถามให้ทางไปรษณีย์หรือเว็บไซต์ ส่งผลให้แบบสอบถามที่ได้รับกลับมาไม่ครบทั้งหมด และผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ใช้นิสิตกเป็นผู้นำบัญชีรายชื่อของนิสิต รุ่น 17 จึงทำให้ได้ข้อมูลจากประชากรในส่วนนี้ไม่ครบตามไปด้วย ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จึงควรเลือกระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เหมาะสม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงที่นิสิตยังมีชั่วโมงการเรียนการสอนอยู่
2. ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 สถานภาพส่วนตัวของนิสิตปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างประเภทนิสิตปัจจุบันส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.63 อายุช่วงระหว่าง 23-32 ปี ร้อยละ 73.49 สถานภาพโสด ร้อยละ 75.90 ประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วงระหว่าง 1-10 ปี ร้อยละ 75.90 ส่วนใหญ่เป็นนิสิต รุ่น 18 ร้อยละ 62.65 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 92.77 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านป่าไม้ ร้อยละ 98.80 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจุบันนิสิตที่สนใจเรียนในโครงการนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุน้อย สถานภาพโสด มีประสบการณ์ทำงานไม่มาก และปฏิบัติงานในด้านป่าไม้ ซึ่งอาจด้วยสาเหตุว่า การรับนิสิตในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาด้านป่าไม้ เปิดกว้างไม่มีการกำหนดสัดส่วนนิสิตชาย-หญิง เน้นการเรียนการสอนในห้องเรียนมากกว่าการปฏิบัติในภาคสนาม ผู้ที่มีอายุน้อย และโสด มีความพร้อม ความมุ่งมั่น และเวลาที่จะพัฒนาตนเอง อีกทั้งในการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของนิสิตที่จะเข้าศึกษาในโครงการฯ มีการกำหนดในส่วนของประสบการณ์การทำงานของนิสิตขั้นต่ำไม่สูงมาก และเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรเน้นการเรียนการสอนด้านป่าไม้มากกว่าด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ จึงทำให้ผู้ที่สนใจเข้าศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านป่าไม้
 - 2.2 สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มตัวอย่างประเภทผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.67 อายุระหว่าง 43-50 ปี ร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านป่าไม้ ร้อยละ 90.00 และจบการศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งแสดงให้เห็น

ว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงวัยกลางคน ปฏิบัติงานในด้านป่าไม้ และมีระดับการศึกษาที่สูงพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตปัจจุบันที่ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านป่าไม้

2.3 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอน กลุ่มตัวอย่างประเภทอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 80 อายุระหว่าง 52-59 ปี ร้อยละ 50.00 มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 50.00 ทั้งหมดจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอน/การทำงาน ระหว่าง 27-35 ปี ร้อยละ 50.00 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนที่รับผิดชอบแต่ละรายวิชาในหลักสูตรของโครงการส่วนใหญ่มีอายุและประสบการณ์ในการสอน/การทำงานค่อนข้างมาก และมีการศึกษาในระดับสูง จึงมีความพร้อมทั้งในเรื่องของวัยวุฒิและคุณวุฒิที่จะสามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ และประสบการณ์ให้กับนิสิตได้เป็นอย่างดี

3. ข้อมูลการประเมินด้านบริบท นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการโครงการด้านบริบทในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 แสดงว่า นิสิตปัจจุบันมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรค่อนข้างดี และมีความคิดเห็นต่อความสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 แสดงว่า นิสิตปัจจุบันยังเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนิสิตได้ทั้งหมด สำหรับความคิดเห็นต่อโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาบังคับ และจำนวนหน่วยกิตการศึกษาค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์ อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 เท่ากัน แสดงว่า นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาบังคับและการศึกษาค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์ มีความเหมาะสมและเพียงพอแล้ว และมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาเลือก อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 แสดงว่า นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็น เห็นด้วย ต่อการบริหารจัดการโครงการด้านบริบทในภาพรวม เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าวัตถุประสงค์มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ในอันดับสูงสุด ร้อยละ 80 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างชัดเจน และเห็นว่าสามารถถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติจริงได้ และมีความคิดเห็น เห็นด้วย ว่าวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ในอันดับต่ำสุด ร้อยละ 70 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม แต่ยังคงมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องมากยิ่งขึ้น สำหรับในด้านโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร มีความคิดเห็น เห็นด้วย ว่าจำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสม ในอันดับสูงสุด ร้อยละ 90 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมและเพียงพอแล้ว และมีความคิดเห็น เห็นด้วย ว่าระยะเวลาหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาบังคับ มีความเหมาะสมและเพียงพอ ในอันดับต่ำสุด ร้อยละ 70 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ระยะเวลาหลักสูตรมีความเหมาะสมและเพียงพอ และจำนวนหน่วยกิตวิชาบังคับส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว

4. ข้อมูลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการโครงการด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 มีความคิดเห็นต่อกระบวนการคัดเลือกนิสิต ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของคุณวุฒิ อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 แสดงว่า นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นว่าการบวนการคัดเลือกนิสิตในปัจจุบันมีการกำหนดคุณวุฒิของผู้ที่จะเข้ามารับสมัครเป็นนิสิตที่เหมาะสมแล้ว และมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของจำนวนนิสิตที่รับเข้าศึกษา อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการบวนการคัดเลือกนิสิต มีการกำหนดจำนวนนิสิตที่เข้ารับการศึกษาที่เหมาะสม แต่หากมีการปรับลดจำนวนลง จะยิ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการถ่ายทอด

ความรู้ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น และมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อคุณวุฒิและความสามารถในการอาหารายวิชาที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับสูงสุด ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.41 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนในปัจจุบันมีคุณวุฒิและความสามารถในการอาหารายวิชาที่รับผิดชอบ และมีความคิดเห็นต่ออุปกรณ์และเทคนิคการเรียนการสอน อยู่ในระดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนในปัจจุบันมีการนำอุปกรณ์และเทคนิคมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี แต่เพื่อให้ นิสิตสามารถเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ยังขึ้นอาจต้องปรับเทคนิคให้มีความหลากหลาย และสอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา สำหรับทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นว่าการบริการในด้านต่างๆ ที่ดี อยู่ในระดับสูงสุด ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการบริการในด้านต่างๆ ที่ดี และมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.98 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า คุณภาพของอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่ดี แต่หากมีการปรับปรุงทั้งในเรื่องความสะดวกและความทันสมัยของอุปกรณ์จะยิ่งทำให้บรรยากาศในการเรียนดียิ่งขึ้น ดังนั้น ในการพัฒนาโครงการด้านปัจจัยเบื้องต้น จึงควรปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกนิสิต มีการกำหนดจำนวนนิสิตที่เข้ารับการศึกษามีความเหมาะสม ต้องมีการปรับเทคนิคให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา ในด้านคุณภาพของอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนควรมีการดูแลเรื่องความสะดวกและความทันสมัยของอุปกรณ์ด้วย

5. ข้อมูลการประเมินด้านกระบวนการ นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการโครงการด้านกระบวนการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อการปฐมนิเทศและแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนและแผนการเรียนตลอดหลักสูตร อยู่ในระดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการปฐมนิเทศและแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนและแผนการเรียนตลอดหลักสูตรอย่างเหมาะสม และมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อฝึกประสบการณ์ อยู่ในระดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน โดยมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อฝึกประสบการณ์ แต่หากมีการเพิ่มเติมการฝึกปฏิบัติ และทักษะการปฏิบัติงานในภาคสนาม จะยิ่งทำให้นิสิตมีความพร้อมในการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น และมีความคิดเห็นต่อบทบาทของอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความพยายามสอนของอาจารย์ผู้สอนที่จะให้นิสิตเข้าใจในเนื้อหา อยู่ในระดับสูงสุด ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการสอนมีความพยายามสอนเพื่อให้ นิสิตเข้าใจในเนื้อหามากที่สุด และมีความคิดเห็นต่อความเพียงพอของเวลาที่ให้นิสิตเข้าพบและให้คำปรึกษาจากอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการสอนมีเวลาที่ให้นิสิตเข้าพบและให้คำปรึกษาอย่างเพียงพอ แต่เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ต้องทำงานในวันปกติจึงทำให้ไม่ค่อยมีเวลาไปพบอาจารย์ผู้สอน โครงการจึงควรจัดเวลาในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ให้อาจารย์ผู้สอนได้พบปะพูดคุยและให้คำปรึกษากับนิสิตด้วย สำหรับการวัดผลและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความชัดเจนของเกณฑ์การประเมินผล และความรวดเร็วของการประเมินผล อยู่ในระดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 เท่ากัน แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการวัดผลและประเมินผลในปัจจุบันมีความชัดเจนของเกณฑ์ และมีความรวดเร็วในการดำเนินการเหมาะสมแล้ว และมีความคิดเห็นต่อความยุติธรรมของการประเมินผล อยู่ในระดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 แสดงว่า นิสิตปัจจุบันมีความคิดเห็นว่าการวัดผลประเมินผลในปัจจุบันมีความยุติธรรมดีแล้ว แต่หากในเรื่องการปรับคะแนนให้นิสิตที่ติด 1 มีการปรับคะแนนขึ้นควรจะทำให้เท่ากันทุกคน จึงจะยังมีความเหมาะสม

6. ข้อมูลการประเมินด้านผลผลิต นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการโครงการด้านผลผลิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 มีความคิดเห็นต่อความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลัก หลักการและทฤษฎีที่สำคัญทางด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลัก หลักการและทฤษฎีที่สำคัญทางด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม และมีความคิดเห็นต่อความเข้าใจถึงผลกระทบของการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 แสดงว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีความเข้าใจถึงผลกระทบของการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา และต้องเข้าใจและสามารถควบคุมผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ด้วย และมีความคิดเห็นต่อทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาและสามารถเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาทางด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหา และสามารถเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาทางด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นต่อทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานวิจัย หรือสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือศึกษาต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ได้ อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานวิจัย หรือสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือศึกษาต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ได้ มีความคิดเห็นต่อทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในวงวิชาการและบุคคลทั่วไปได้ ทั้งในรูปแบบของการนำเสนอรายงาน การประชุมสัมมนาและนำเสนอผ่านสิ่งพิมพ์รูปแบบต่างๆ อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีความสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในวงวิชาการและบุคคลทั่วไปได้ ทั้งในรูปแบบของการนำเสนอรายงาน การประชุมสัมมนาและนำเสนอผ่านสิ่งพิมพ์รูปแบบต่างๆ และมีความคิดเห็นต่อความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางในการจัดการปัญหาทางด้านการบริหารทรัพยากร อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางในการจัดการปัญหาด้านการบริหารทรัพยากร มีความคิดเห็นต่อทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อการรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ยึดติดเอาตนเองเป็นที่ตั้งมีความสามารถในการบูรณาการความคิดที่หลากหลาย อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีการรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ยึดติดเอาตนเองเป็นที่ตั้งมีความสามารถในการบูรณาการความคิดที่หลากหลาย และมีความคิดเห็นต่อการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดการทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา มีการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดการทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อการวินิจฉัยอย่างผู้รู้ได้ ว่าอะไรดี ไม่ดี ควรไม่ควร ถึงแม้ไม่มีمبرรทัดฐานกำหนดไว้ก็ตาม อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ได้ ว่าอะไรดี ไม่ดี ควรไม่ควร ถึงแม้ไม่มีمبرรทัดฐานกำหนดไว้ก็ตาม และมีความคิดเห็นต่อการใช้ความถูกต้องทางวิชาการเป็น

พื้นฐานในการตัดสินใจแก้ปัญหาความขัดแย้ง อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 แสดงว่า นิสิตปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาสามารถใช้ความถูกต้องทางวิชาการเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจแก้ปัญหาความขัดแย้ง

ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการโครงการด้านผลผลิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 มีความคิดเห็นต่อความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความรู้ ความเข้าใจเรื่องการค้า การวิจัยเพื่อต่อยอดหรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ต่อไปได้ อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการค้า การวิจัยเพื่อต่อยอดหรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ต่อไปได้ และมีความคิดเห็นต่อความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลัก หลักการและทฤษฎีที่สำคัญทางด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม และเข้าใจถึงผลกระทบของการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีความ คิดเห็นต่อความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลัก หลักการและทฤษฎีที่สำคัญทางด้านการบริหาร ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม และเข้าใจถึงผลกระทบของการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา มีความคิดเห็นต่อ ทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อการนำความรู้ที่มีทั้ง ภาควิชาและภาคปฏิบัติ ไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้แม้ใน สถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีการนำความรู้ที่มีทั้งภาควิชาและภาคปฏิบัติ ไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการบริหาร ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้แม้ในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ และมีความคิดเห็นต่อทักษะในการวิเคราะห์และ สังเคราะห์ผลงานวิจัย หรือสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือศึกษาต่อยอดองค์ความรู้ ใหม่ได้ และสามารถวางแผนและดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา หรือการแก้ปัญหาด้านการบริหาร ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้ อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานวิจัย หรือสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือศึกษาต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ได้ และสามารถวางแผนและดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวกับการ บริหารการพัฒนา หรือการแก้ปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้ มีความคิดเห็นต่อทักษะในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อความสามารถนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ สถิติ หรือการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ปัญหาและกำหนดแนวทางในการจัดการปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม สามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางในการจัดการปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรและ สามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในวงวิชาการและบุคคลทั่วไปได้ ทั้งในรูปแบบของการ นำเสนอรายงาน การประชุม สัมมนาและนำเสนอผ่านสิ่งพิมพ์รูปแบบต่างๆ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 เท่ากัน แสดง ว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีความสามารถนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ สถิติ หรือการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางในการจัดการปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรป่าไม้และ สิ่งแวดล้อม สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางในการจัดการปัญหา ด้านการบริหารทรัพยากรและสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในวงวิชาการและบุคคลทั่วไป ได้ ทั้งในรูปแบบของการนำเสนอรายงาน การประชุม สัมมนาและนำเสนอผ่านสิ่งพิมพ์รูปแบบต่างๆ และมีความคิดเห็นต่อ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความ คิดเห็นต่อความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นในงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นในงานที่ได้รับมอบหมาย และมีความคิดเห็นต่อการรู้จักวิธีการและมีทักษะในการทำงานเป็นทีม ชื่อสัตย์ต่อหลักการและความถูกต้อง อยู่ในอันดับ

ต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษา รู้จักวิธีการและมีทักษะในการทำงานเป็นทีม เชื่อสัจยต่อหลักการและความถูกต้อง สำหรับด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพ รู้ว่าอะไรดี ไม่ดี ควรไม่ควร โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม อยู่ในอันดับสูงสุด ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.37 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพ รู้ว่าอะไรดี ไม่ดี ควรไม่ควร โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม และมีความคิดเห็นต่อการวินิจฉัยอย่างผู้รู้ได้ ว่าอะไรดี ไม่ดี ควรไม่ควร ถึงแม้ไม่มีบรรทัดฐานกำหนดไว้ก็ตาม อยู่ในอันดับต่ำสุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 แสดงว่า ผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาสามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ได้ ว่าอะไรดี ไม่ดี ควรไม่ควร ถึงแม้ไม่มีบรรทัดฐานกำหนดไว้ก็ตาม

แนวทางการพัฒนาโครงการฯ

- 1) ด้านบริบท กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตและสังคม ปรับลดจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาบังคับ และเพิ่มจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือก
- 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น กำหนดจำนวนผู้ที่ จะเข้ารับการ ศึกษาให้เหมาะสม ปรับเทคนิคการเรียนการสอนให้หลากหลายและสอดคล้องเนื้อหาในแต่ละรายวิช เน้นการดูแลความสะอาดและความทันสมัยของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน
- 3) ด้านกระบวนการ เพิ่มเติมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อฝึกประสบการณ์ ทั้งฝึกปฏิบัติ และฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน จัดเวลาในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ให้นิสิตสามารถเข้าพบและขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้สอนได้ หากมีกรณีต้องปรับเปลี่ยน ให้นำนิสิตบางส่วนจะต้องปรับเปลี่ยนให้นิสิตทุกคนด้วย
- 4) ด้านผลผลิต กำหนดโครงสร้างเนื้อหาวิชา และเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน ทักษะ ภาวะผู้นำ การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น ให้เหมาะสมกับความต้องการของนิสิตและผู้ใช้บัณฑิต

ข้อเสนอแนะ

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด แต่ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นนิสิตปัจจุบัน รุ่น 17 ได้เรียนจบภาคการเรียนการสอนแล้ว และอยู่ในระหว่างทำงานวิจัย จึงทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลต้องใช้รูปแบบการส่งแบบสอบถามให้ทางไปรษณีย์หรือเว็บไซต์ ส่งผลให้แบบสอบถามที่ได้รับกลับมาไม่ครบทั้งหมด และผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้บังคับบัญชาของนิสิต รุ่น 17 จึงทำให้ได้ข้อมูลจากประชากรในส่วนนี้ไม่ครบตามไปด้วย ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรกำหนดระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เหมาะสม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงที่นิสิตยังมีชั่วโมงการเรียนการสอนอยู่
2. ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทของกลุ่มตัวอย่างอาจจะยังไม่ครบทุกกลุ่ม ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป จึงเห็นควรต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของผู้ที่เจ้าหน้าที่โครงการ และผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป เห็นควรมีการนำข้อมูลที่ได้ในครั้งนี้ไปต่อยอด สำหรับปรับปรุงโครงการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ และหลักสูตร ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

เอกสารอ้างอิง

คณะวนศาสตร์. 2554. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โครงการปริญญาโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ภาคพิเศษ. 2556. คู่มือนิสิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Fitzpatrick, J., Sanders, J., & Worthen, B. 2004. **Program evaluation: Alternative Approaches and practical guidelines**. 3rd ed. Boston: Pearson.

Glatthorne, A., Boschee, F. & Whitehead, B. 2006. **Curriculum leadership: Development and Implementation**. California: Stage Publications.

Stufflebeam, D., Madaus, G., & Scriven, M. 1971. **Educational Evaluation and Decision-Making**. Illinois: Peacock Publisher Inc.

Stufflebeam, D., Shinkfield, A. 2007. **Evaluation Theory, Models, and Applications**. San Francisco: A Wiley Imprint.